

Eg eri Jugoslavi..!

Bumbuálopini á fosturlandið, Jugoslavia, eru beiskir bitar hjá Tomislav Sivic í Tórshavn. Seman við konuni Miru og nýggju ára gamla soninum Milos, livur hann í óvissuni um land og skyldfólk munnu fara at hóra undan amerikonsku at-sóknunum

Nato-bumburnar raka ikki altíð sum ætlað

HÖGNI MOHR

Kaffi er kókað, og sett er á borðið í stovuni hjá 32 ára gamla Tomislav Sivic, nú vit báðir, myndamaðurin, koma á gátt við Velbastaðvegin henda vakra fyrra-

part. Longu í durðunum hoyrdu vit CNN-tíðindini úr stovuni. Á skígganum er ein eldri serfrøðingur, ið stendur úttan fyri Pentagon og greiðir nágreiniliga frá, hvi neyðugt er at leggja í oyði samskiptsstöðirnar hjá

serbunum.

Eg eri ikki serbi, ger Tomislav okkum greitt alt fyri eitt, meðan hann skonkir uppí krússini. Eg eri Jugoslavi. Tað var eg áðrenn kreppan yvirhøvur tók seg upp á Balkan. Tað er tað, ið er fingið mær í beini sum barn, og tað ber snøgt sagt ikki til at broyta, nú eg eri vaksin.

Tomislav er rættiliga í villareidda, tí at tíðindini, hann fær úr gráu skálan-tennuni í túninum, samsvara ikki við frásagnirnar frá frændunum, 140 km norðanfyri Beograd. Neyvt stýrdu NATO-bumburnar hava, sambært næstrafólkum Tomislavs, eisini rakt óki, ið ikki eru hernaðarlig.

Hornva meðalstættin

Tomislav Sivic, er føddur seint á sumri í 1966 í býnum Subotica, sum liggur einar 15 kilometrar suður úr Ungarska markinum. Subotica er millum 5 teir størstu býirnar í Jugoslavia í lotuni. Tá, eins og nú, buðu fólk, sum vit í dag bólka sera ymiskt, í býnum. Nógvir albanar og hartil serbar, kroatar og muslimar. Men, trupuleikar vóru ongir millum bólkarnar, og eru tað heldur ikki í dag við fólksins vilja, sigur Tomislav.

Eg hevði ein góðan barn-dóm, og unglingaárin vóru ikki verri. Vitingu í skúla, sum vanligt er flest allar staðir, og hugnaðu okkum annars um dagarnar. Tá skúlarnir hildu frí, vóru vit mong, sum fóru at ferðast, tí tá á døgum var ein stór meðalstætt, sum ikki hevði stórvegis trot á peningi. Nú er øll henda stóra stætt at kallað horvin av verðini, og eftir liggur ein risastór undirstætt undir fótum teirra mógvandi.

Eg flutti úr Jugoslavia í 1990. Fór til Fraklands og buði har tvey ár. Í 1992 fór eg heim til Subotica at ferðast, og meðan eg var staddur heima, brast borgarakriggið av álvara á. Eg slapp ikki úr landinum, tá eg ætlaði mær, orsaka av óskilinum. Hetta hevði við sær, at sáttmálin, eg skuldi gera við fyrstadeildarliðið hjá Lyon í Fraklandi, fór fyri skeyti. Eg var verandi heima nokur ár, men fór í 1996 til Íslands, og kom haðani til Føroya.

Svár kreppa

Tá vit spyrja Tomislav, hvat kann hava elvt til, at markið millum etnisku og átrúnaðarligu bólkarnar er vordið nógv sjónligari farnu 6-7 árini, er hann avgjördur í svárinum. Alt hetta stríðið byrjar við einari búskaparligari kreppu. Svár kreppa elvir til svongd, og tað er lætt at vill-leiða fólk, sum líða hungur. Mær dámar ikki at tosa um víðurskipti, eg onki veit um. Tískil havi eg farnu 4-5 árin roynt at lisið efr

förumuni. Eg fór at hugsa um, hvussu tað ber til, at hernaðarligar kreppur og krigg, altíð gera um seg onkunaðni á jørdini. Eftir tí, eg havi lisið meg til, tykist tað, sum um søgan endurtekur seg, og einans leiktjöldini verða skift. Vit hava í nýggjari tíð sæð ræðuleikar í Evropa, Afrika, Suduramerika og Ísrael.

Ein av orsokunum til áhaldandi bardagarnar, sigur Tomislav Sivic, er herðnaðaridnaðurin sum heild. Hesin idnaður, serliga í Sameindu Statunum, hevði verið farin fyri bakka, valdaði kreppuloyssi. Hesin idnaður finnur sær teigar, ið hava góð gróðrarlíkindir fyri ósemjum. Hann fann eisini gamla Jugoslavia.

Somuleiðis hevur tað strategiskan týðning, at Sameindu Statirnir fáa fótin fastan á Mið-Balkan, sigur Sivic

Nationalisma

Hóast tað tellur honum tungt, nertrir Sivic við spurningin um nationalismuna, ið er vordin so sjónlig í kreppuni á Balkan. Summir, sum hava staðið og framvegis standa fremst her á Balkan eru nationalistar, og teir hava fingið lættkeypit stig, sigur hann. Serbisku leiðararnir, við Milosevic á odda hava sagt, at nú skulu allir serbar vera serbar burturav. Kroatiski generalurin Franjo Tuđman mælti øllum sínum til at vera kroatar eins og Izebegovic vildi hava muslimar at fylkast í Bosnia. Og nærur øll eru farin

tuskandi aftaná.

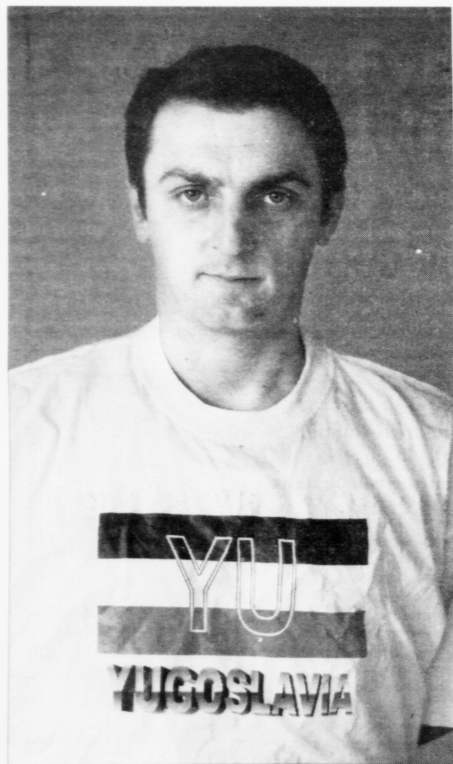
Hetta er eftirsíðan vordið eitt krigg um land. Kosovo hevur verið serbiskt óki heilt aftur í 6. Øld. Og hvat hendir síðani? Nógvir albanar, ið eg einans havi gott at bera, hava búsett seg í landinum. Tey hava fingið albanskar skúlar og fróskaparsetur, men serbarnir vilja ikki geva teimum tað albanska veldið, summi teirra ynskja. Tað fáa teir neyvan, sum stóðan er vordin, sigur Tomislav. Serbar ella jugoslavlar vilja sjálvandi ikki, at tað ið eftir er av Jugoslavia skal syndrast uppafur meira..!

Kendar gotur í Beograd

Í hesum døgum eri eg fullkomuliga niðurnivdur. Hesar báðar vikurnar, álopini hava gingið, havi eg ikki havt bindini til nakað. Eg siti í frílotunum og hyggi at tíðindunum á CNN og BBC, og kenni aftur gotur og stóð í Beograd, og fyrr havi gingið í og tikið mær av lottum í vársóluni. Eg spældi fíðbólt við Reyðu Stjørnu har, tá eg var unglingur, og havi ótrúliga góð minnir úr hesum vakra býi. Tí er tað bart út sagt ræðuligt at fylgja við tí, ið fyrirferst.

Gerandisdagurin eirindaleysur

Tomislav sigur, at stóðan við áhaldandi bumbingunum, hevur ávirkað familjulívið munandi. Vit bæði, konan, eru bangin um okkara kærur. Sostatt verður

Tomislav Sivic:
– Eg eri ikki serbi..!